

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819201912
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3819201912.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletého N. Z. Y., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka V. Y., nar. X.X.XXXX, bytom Na V. č. XXX/XX, Prievidza, v konaní zastúpená JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou, ul. Bakalárska č. 6, Prievidza, otec F. Z. E., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom L. Y. n° 4, piso E, -A, Bl.XX, XXXXX N., Španielsko, o vzájomnom návrhu otca o úpravu styku, takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený sa s maloletým N., narodeným X.X.XXXX stretávať na území Slovenskej republiky od 10:00 hodiny do 18:00 hodiny, každú tretiu sobotu a nedeľu v mesiaci apríli, auguste a decembri kalendárneho roka za prítomnosti matky, ktorá maloletého v určenú hodinu odovzdá otcovi v mieste svojho bydliska a otec v určenú hodinu maloletého odovzdá matke v mieste jej bydliska.

II. Otec je oprávnený sa s maloletým N., narodeným X.X.XXXX stretávať na území Španielska od 10:00 hodiny do 18:00 hodiny dňa 1.8., dňa 2.8., dňa 3.8., dňa 4.8., dňa 5.8., dňa 6.8. a dňa 7.8. kalendárneho roka, s účinnosťou od roku 2022 za prítomnosti matky, ktorá maloletého v určenú hodinu odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska a otec v určenú hodinu maloletého odovzdá matke v mieste svojho bydliska.

III. Otec je povinný prispievať matke maloletého na úhradu jej preukázaných cestovných nákladov, spojených s vycestovaním do a zo Španielska v sume zodpovedajúcej 50% , a to v lehote 15 dní odo dňa ich predloženia otcovi maloletého.

IV. Otec je povinný prispievať matke na úhradu preukázaných cestovných nákladov maloletého, spojených s vycestovaním do a zo Španielska v sume zodpovedajúcej 100%, a to v lehote 15 dní odo dňa ich predloženia otcovi maloletého.

V. Otec je oprávnený byť v kontakte prostredníctvom aplikácie Hangouts s maloletým N., narodeným X.X.XXXX každú prvú stredu v kalendárnom mesiaci od 17:00 hodiny, v trvaní 15 minút.

VI. Úprava styku uvedená v V. výroku neplatí v čase realizácie styku otca s maloletým N. narodeným X.X.XXXX na území Španielska (II. výrok).

VII. Matka je povinná maloletého N., narodeného X.X.XXXX na styk s otcom pripraviť a styk otcovi umožniť.

VIII. Štátu náhradu trov konania nepriznáva.

IX. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka dieťaťa návrhom zo dňa 2.11.2017, podaným prostredníctvom právneho zástupcu v konaní vedenom na tunajšom súde pod číslom 7P/51/2017 domáhala sa, aby súd maloletého N., nar. X.X.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200,- eur mesačne.
2. Návrh odôvodnila tým, že po narodení maloletého N. s otcom dieťaťa bývali v Španielsku u jeho rodičov v ich rodinnom dome, kde však neboli vytvorené vhodné podmienky. V ďalšom období, preto s maloletým striedavo bývala na Slovensku alebo v Španielsku. V jesennom období roku 2016 sa pred otcom vyjadrila, že do obdobia kým nevytvorí vhodné podmienky pre spolužitie, bude aj s maloletým N. bývať na území Slovenskej republiky. Dohodli sa, že bude na neho platiť výživné 200,- eur mesačne. Súčasne podpísal súhlas s odchodom maloletého na Slovensko. V mesiaci máji 2017 bola s maloletým N. navštíviť jeho otca v Španielsku. Zistila, že ako partneri sa už tak odcudzili, že ich vzťah nie je možné obnoviť.
3. Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 4.3.2018 súhlasil, aby súd maloletého N. zveril do osobnej starostlivosti matky a jemu určil rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200,- eur mesačne. Vzájomným návrhom navrhol, aby súd upravil jeho styk s maloletým tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý kalendárny rok v Španielsku od 1.8. do 31.8.
4. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 7P/51/2017-167 zo dňa 15.6.2018 maloletého N. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otcovi určil rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200,- eur mesačne, rozhodol o náhrade trov konania a vzájomný návrh otca o úpravu styku s maloletým vylúčil na samostatné konanie.
5. Z bodu 53. odôvodnenia rozsudku č. k. 7P/51/2017-167 zo dňa 15.6.2018 vyplýva, že v samostatnom konaní, na ktoré súd vylúčil vzájomný návrh otca o úpravu styku s maloletým, bude vykonávané dokazovanie za účelom zistenia, v akých pomeroch (rodinných, bytových) otec žije, v akom rozsahu je v najlepšom záujme maloletého N. upraviť otcovi styk a to s poukazom na vek, rečovú bariéru, atď.
6. Proti výroku rozsudku č. k. 7P/51/2017-167 zo dňa 15.6.2018 o vylúčení vzájomného návrhu o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie, podal odvolanie otec. Odvolanie odôvodnil tým, že styk je potrebné upraviť, v opačnom prípade sa nedodržiavajú práva maloletého N., pretože sa mu zabraňuje udržiavať vzťah s ním (s otcom), nech už bude upravený akýkoľvek režim styku.
7. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 5CoP 8/2019-297 zo dňa 27.2.2019, odvolanie otca proti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie, odmietol. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že rozhodnutie o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania v záujme jeho účelnosti a efektívnosti. O vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie sa rozhoduje uznesením, proti ktorému Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie, o čom bol otec maloletého v napadnutom uznesení riadne poučený.
8. Rozhodnutie Okresného súdu Prievidza č. k. 7P/51/2017-167 zo dňa 15.6.2018, vo výroku o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým N., nadobudlo právoplatnosť dňa 4.4.2019 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín č. k. 5CoP 8/2020-297 zo dňa 27.2.2019.
9. Dňa 2.5.2019 bola vzájomnému návrhu otca o úpravu styku s maloletým N., pridelená spisová značka č. 7P/18/2019.
10. Otec dieťaťa sa na pojednávanie dňa 7.5.2021 nedostavil. Doručenie mal riadne vykázané. Neprítomnosť neospravedlnil. Súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.
11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa, otca dieťaťa (prostredníctvom dožiadaného súdu v Španielsku), svedkov Ing. U. Y., R. Y., prešetrením rodinných pomerov u matky, prešetrením (prostredníctvom dožiadaného súdu v Španielsku) rodinných pomerov u otca,

oboznámením sa so spisom č. k. 7P/51/2017, so správou logopéda PhDr. Pavly Lacovej, s vyjadrením Materskej školy, VI. Clementisa č. 251/12, Prievidza, s SMS komunikáciou medzi rodičmi dieťaťa zo dňa 4.4.2021, s Nálezom zo psychologického vyšetrenia Dobrotherapy, s.r.o. Prievidza zo dňa 9.3.2021, pohovorom s maloletým N..

12. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

13. Maloletý N., nar. X.X.XXXX pochádza zo vzájomného vzťahu V. Y., nar. X.X.XXXX a F. Z. E., nar. XX.X.XXXX, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý so svojou matkou a so súhlasom otca, býva od mesiaca októbra 2016 na území Slovenskej republiky.

14. Z výsluchu matky dieťaťa v konaní č. 7P/51/2017 vyplýva, že predtým ako sa s otcom dieťaťa spoznali, užíval psychotropné látky, v ktorej súvislosti bol aj na liečení. V ďalšom období absolvoval vyšetrenia u psychiatra a užíval predpísané lieky. V liečbe pokračoval aj v priebehu spolužitia. Jeho správanie bolo impulzívne, zvyšoval hlas, mal problém so spracovaním emócií. O maloletého N. sa vedel postarať tak, že ho nakŕmil, prebalil, obliekol, chodil s ním na prechádzky. Záleží jej na tom, aby poznal svojho otca, mal s ním kontakt. Poukázala však na jeho vek a na to, že je na ňu citovo naviazaný, nestalo sa, že by bol po dobu niekoľkých dní bez jej prítomnosti. Finančná situácia jej neumožňuje, aby si zaplatila letenky a dovolenkový pobyt v Španielsku na obdobie jedného mesiaca, počas ktorej doby otec navrhuje upraviť jeho styk s maloletým. Povedala mu, aby pricestoval na Slovensko, že bude rada, keď sa s maloletým stretne, avšak nestalo sa tak. Otec sa s ním kontaktuje cez videohovor. Maloletý N. vie, že je to jeho otec, je rád, keď ho vidí, ale nerozumie mu, lebo španielsky jazyk neovláda. Ako matka sa ho snaží pri videohovore udržať. Otec po slovensky nehovorí, vyjadril sa, že je to ťažká reč. Maloletému ho pripomína tak, že si spolu pozerajú fotografie.

15. Z výsluchu matky v konaní č. 7P/18/2019 vyplýva, že maloletý začal rozprávať neskoro a doporučenie logopéda je také, aby sa najskôr naučil dobre ovládať jeden jazyk a až potom druhý. Pre deti v jeho veku sa kurzy španielskeho jazyka neorganizujú. Otec ju však vyzýval, aby mu zabezpečila lektora. Uverejnila preto inzerát, ozval sa jej lektor, ktorý býval až v Bratislave. Ku kontaktu medzi maloletým a otcom naďalej dochádza cez videohovor, naposledy dňa: 9.11.2019, 6.1.2020, 26.7.2020, 9.9.2020, 23.10.2020, 17.4.2021. Uskutočňuje sa cez aplikáciu Hangouts. Trvá len krátku dobu, keďže každý z nich hovorí v inom jazyku. Napriek tomu, že ho ako matka motivuje ku kontaktu s otcom, prebieha to tak, že sa pozdravia a maloletý mu pošle bozk. Po španielsky vie povedať len názvy farieb a počítať. Dňa 6.1.2021 a dňa 2.2.2021 jej otec napísal SMS správu s obsahom, že či môže maloletému zatelefonovať. Súhlasila, ale sa neozval. Maloletý N. je na ňu ako matku naďalej fixovaný. Poukázala na Nález zo psychologického vyšetrenia Dobrotherapy, s.r.o. Prievidza zo dňa 9.3.2021, ktorý predložila na pojednávaní dňa 7.5.2021. Uviedla, že aktuálne už otec nebýva na adrese, kde príslušné španielske úrady šetрили jeho pomery a údajne je v rozvodovom konaní.

16. V podaní zo dňa 9.5.2018 v konaní vedenom pod číslom 7P/51/2017 (č. I. 156) otec navrhol upraviť jeho styk po dobu jedného mesiaca (júl, respektíve august) každého kalendárneho roka tak, že maloletého N. si od matky prevezme na Slovensku, kde s ním zostane dva až tri dni, aby si na neho zvykol a následne s ním odcestuje do Španielska a po skončení pobytu ho prepraví na Slovensko, kde ho odovzdá matke.

17. Z výsluchu otca v konaní č. 7P/18/2019 pred dožiadaným súdom v Španielsku (č. I. 324, 325) vyplýva, že slovenský jazyk neovláda. Naposledy sa s maloletým N. stretol, keď bol vo veku dvoch rokov. Kontakt s ním udržiava prostredníctvom videohovorov, v intenzite štyri až päťkrát do roka. Pri rozhovore si nerozumejú. Maloletý ho pozná a je spokojný, keď ho vidí. V priebehu spolužitia s matkou sa o maloletého N. vedel postarať, a to aj po dobu celého dňa. Potvrdil, že užíval psychotropné látky (kokaín), naposledy pred siedmimi rokmi. Absolvoval aj liečebný pobyt, po jeho ukončení už však problémy s drogami nemal. Trpí poruchami pozornosti s hyperaktivitou, býva roztržitý, užíva lieky. Pred rokom uzavrel manželský zväzok. Maloletý N. jeho manželku nepozná. Uviedol, že dosahuje priemerný mesačný zárobok 1.000,- eur.

18. Zo správy z prešetrenia rodinných pomerov u otca zo dňa 29.1.2021 (č. I. 497-498) vyplýva, že v tom čase býval spolu s manželkou v jej byte v mestskej výstavbe, v ktorom bolo zistené vhodné prostredie pre pobyt maloletého.

19. Z SMS komunikácie zo dňa 4.4.2021, predloženou matkou dieťaťa na pojednávaní dňa 7.5.2021 vyplýva, že otec už v byte svojej manželky nebýva.

20. Z výsluchu svedkyne Ing. U. Y. vyplýva, že matka umožňuje otcovi kontakt s maloletým cez videohovor. Maloletý komunikáciu odmieta, keďže španielsky jazyk neovláda. Matka sa však snaží jeho pozornosť udržať, napríklad, aby zaspieval, povedal básničku. Na svoju matku je citovo naviazaný.

21. Z výsluchu svedka R. Y. vyplýva, že on s manželkou a aj matka dieťaťa povedali otcovi, že môže kedykoľvek prísť na Slovensko, že mu nikto nebude brániť v stretnutí s maloletým. Komunikácia medzi otcom a synom prebieha cez videohovor. Maloletý však o ňu stráca záujem, dôvodom čoho je rečová bariéra. Na matku je veľmi citovo naviazaný.

22. Zo správ od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, z prešetrenia rodinných pomerov u matky vyplýva, že aktuálne je na rodičovskej dovolenke s maloletou E. T., nar. 6.6.2020. Maloletý N. bol pracovníkmi uvedeného úradu informovaný primerane veku a rozumovej vyspelosti o prebiehajúcom konaní. Počas pohovoru sa vyjadril, že by chcel ísť za otcom do Španielska, ale len so svojou matkou, jej partnerom a sestrou E.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza poukázal na to, že biologický otec prejavuje záujem o maloletého. Je potrebné obnovovať ich kontakt spôsobom, aby maloletý N. bol postupne pripravený stráviť čas s otcom v neprítomnosti matky.

23. Na pojednávaní dňa 7.5.2021 súd vykonal pohovor s maloletým N., počas ktorého uviedol, že si chce s otcom telefonovať. V Španielsku ho ale nechce sám navštíviť, lebo by mu chýbala matka, sestra Agáta a domáce zvieratká.

24. Podľa správy Materskej školy, ul. VI. Clementisa 251/12, Prievidza, zo strany matky je maloletému N. poskytovaná vzorná a zodpovedná starostlivosť. Spontánne komunikuje len s rovesníkmi, s dospelými potrebuje výzvu. Od septembra 2020 navštevuje v ich materskej škole individuálnu logopedickú starostlivosť.

25. Podľa správy PhDr. Pavly Lacovej, logopéda u maloletého N. sú prítomné vývinové neplnlosti rečového prejavu.

26. Z Nálezu zo psychologického vyšetrenia Dobrotherapy, s.r.o. Prievidza zo dňa 9.3.2021: z časti odporúčania vyplýva, že klinický psychológ PhDr. Andrej Benkovič vzhľadom k nízkemu fyzickému veku maloletého N. nedoporučuje dlhodobú separáciu od matky, resp. len s osobou, ku ktorej má vybudovanú bližšiu citovú väzbu.

27. Podľa bodu 12 (všeobecná časť) Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1347/2000, kritéria právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností, upravené týmto nariadením sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti. To znamená, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých prípadov zmeny pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

28. Podľa čl. 1 odsek 1 písm. b/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

29. Podľa čl. 1 odsek 2 písm. a/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b/ sa môžu týkať najmä opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom.

30. Podľa čl. 8 odsek 1 písm. a/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

31. Podľa čl. 1 odsek 1 písm. c/ Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, cieľom tohto dohovoru je určiť, aký právny poriadok je rozhodujúci na posúdenie rodičovských práv a povinností.

32. Podľa čl. 3, písm. b/ Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, opatrenia uvedené v článku 1 sa môžu týkať najmä opatrovníckeho práva vrátane práv týkajúcich sa o osobu dieťaťa, najmä práva určiť miesto jeho pobytu a práva na styk s dieťaťom, vrátane práva odvieŕať dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu.

33. Podľa čl. 17 veta prvá (III. Kapitola: rozhodné právo) Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

34. Obvyklý pobyt maloletého dieťaťa sa určuje na základe súhrnu osobitných skutkových okolností prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v členskom štáte sa zohľadňujú i ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter, a že pobyt odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia.

35. Maloletý N. sa na území Slovenskej republiky zdržiava (so súhlasom otca) od mesiaca októbra 2016. Býva v spoločnej domácnosti s matkou, navštevuje predškolské zariadenie, kde má svojich kamarátov. Na Slovensku je integrovaný do sociálneho a rodinného prostredia.

36. Na základe uvedených relevantných skutočností dospel súd k záveru, že obvyklým pobytom maloletého N. je územie Slovenskej republiky.

37. Súd Slovenskej republiky (Okresný súd Prievidza) má právomoc vo veci rodičovských práv a povinností (o úpravu styku otca s maloletým N.), a to podľa čl. 1 odsek 2 písm. a/, čl. 8 odsek 1 písm. a/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1347/2000.

38. Rozhodné právo súd určil s poukazom na čl. 3 písm. b/ Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa tak, že aplikoval právny poriadok Slovenskej republiky.

39. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá, prvá časť druhej vety a štvrtá veta Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

40. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze, to neplatí, ak rodičia úpravu styku nežiadajú upraviť.

41. Podľa čl. 5 veta prvá a veta druhá písm. h/ Základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a inými blízkymi osobami.

42. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

43. V čl. 24 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie je uvedené, že každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvomi svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

44. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

45. Otec svojím dispozičným úkonom (vzájomným návrhom) predmetom konania urobil nárok o úpravu styku s maloletým N..

46. Právo na styk s maloletým dieťaťom vzniká tomu z rodičov, ktorému dieťa nebolo zverené do výlučnej osobnej starostlivosti. Považuje sa za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv, ako i práv dieťaťa.

47. Pokiaľ sa rodičia na úprave styku nedohodnú, rozhodne autoritatívne súd.

48. Rodičia maloletého N. spolu nežijú a na úprave styku otca, sa nedohodli. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, tak prichádza do úvahy primerané použitie ustanovenia § 25 ods. 2 prvá časť vety Zákona o rodine.

49. Súd posudzoval otázku, aká úprava styku otca zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého N..

50. Maloletý N. s matkou majú obvyklý pobyt na území Slovenska a otec na území Španielska.

51. Maloletý N. má vedomosť o tom, že F. Z. E. je jeho biologický otec. Ku kontaktu medzi nimi dochádza sporadicky, a to prostredníctvom diaľkového komunikačného programu. Navzájom si ale nerozumejú, keďže každý z nich komunikuje v inom jazyku.

52. Podľa § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

53. Súd zisťoval názor maloletého priamo a tiež nepriamo (prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza).

54. Počas pohovoru pred pracovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza sa vyjadril, že by chcel ísť za otcom do Španielska, ale len so svojou matkou, jej partnerom a sestrou E..

55. Počas pohovoru na pojednávaní dňa 7.5.2021 uviedol, že s otcom si chce telefonovať. V Španielsku ho nechce sám navštíviť, lebo by mu chýbala matka, sestra E. a domáce zvieratká.

56. Maloletý N. je vo veku 6 rokov, výrazne citovo naviazaný na svoju matku, čo bolo možné pozorovať i počas realizovaného pohovoru na pojednávaní dňa 7.5.2021, a potvrdili to tiež vypočutí svedkovia. Klinický psychológ PhDr. Andrej Benkovič na základe realizovaného psychologického vyšetrenia zo dňa 9.3.2021, nedoporučuje jeho dlhodobú separáciu od matky.

57. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, rozsah úpravy styku otca je determinovaný geografickou vzdialenosťou pobytu rodičov a s tým spojenou finančnou otázkou (otec dosahuje zárobok 1.000,- eur mesačne a jediným príjmom matky je rodičovský príspevok a rodinné prídavky na dve deti, čo je suma okolo 350,- eur mesačne celkovo), citovou nadviazanosťou maloletého N. na matku, rečovou bariérou.

58. Maloletý N. od mesiaca októbra 2016 vyrastá výlučne v rodinnom prostredí matky. Jeho osobný kontakt s otcom, je preto potrebné pri zohľadnení skutočností uvedených v bode 57, obnovovať postupne.

59. Súd upravil styk otca s maloletým N. v každú prvú stredu v kalendárnom mesiaci od 17.00 hodiny, v trvaní 15 minút prostredníctvom diaľkového komunikačného programu (aplikácie) Hangouts. Touto úpravou bude zachované právo maloletého na pravidelný kontakt s otcom, ktorého úloha v jeho živote rovnako ako úloha matky, je nezastupiteľná. Pre upevňovanie vzájomného vzťahu otca a maloletého N. je však dôležité, aby sa postupne začala prekonávať ich rečová bariéra, s prihliadnutím na neplnulosť rečového prejavu maloletého. Oddiaľovanie riešenia tejto otázky, by s pribúdajúcim vekom maloletého, mohlo viesť k nezvratnému stavu. Základným prostriedkom pre vyjadrenie pocitov, myšlienok, prianí

maloletého a jeho otca je totiž reč, ktorej obaja rozumejú (poznatie rovnakého dorozumievajúceho jazyka).

60. Právo styku sa premieta aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom (Gorgulu versus Nemecko), resp., že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať vzťah ku každému z rodičov (Hansenová proti Turecko).

61. Súd ďalej upravil styk otca s maloletým N. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každú tretiu sobotu a nedeľu v mesiaci apríli, auguste a decembri kalendárneho roka, za prítomnosti matky od 10.00 hodiny do 18.00 hodiny na území Slovenskej republiky. Úprave styku v tomto rozsahu bude predchádzať ich pravidelný kontakt (v každú prvú stredu v kalendárnom mesiaci od 17.00 hodiny v trvaní 15 minút), ktorý bude predstavovať základ pre ich osobné stretnutie. Splní sa tým požadovaný účel, aby sa ich vzťah postupne upevňoval, prehlbovali citové väzby a otec sa súčasne pozitívne podieľal na výchove maloletého. Pri realizácii styku bude prítomná i matka, na ktorú je maloletý N. citovo naviazaný. Jej prítomnosť je dôležitá, aby sa cítil bezpečne, a aby mu pomáhala prekonávať rečovú bariéru s otcom. Matka síce aktívne nepoužíva španielsky jazyk, ale dokáže porozumieť jeho obsahu. Každú tretiu sobotu a nedeľu v mesiaci apríli, auguste a decembri kalendárneho roka, sa styk začne realizovať o 10.00 hodine, kedy matka odovzdá maloletého otcovi v mieste svojho bydliska a skončí sa o 18.00 hodine, kedy otec odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska. Súd týmto spôsobom vymedzil začiatok a koniec realizácie styku, aby bol výrok rozsudku určitý a vykonateľný. Ako to však už bolo uvedené, styk sa uskutoční v prítomnosti matky.

62. Súd ďalej upravil styk otca s maloletým N. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať na území Španielska dňa: 1.8., 2.8., 3.8., 4.8., 5.8., 6.8. a 7.8. kalendárneho roka, v každý z uvedených dní od 10.00 hodiny do 18.00 hodiny za prítomnosti matky. Úprave styku v tomto rozsahu už bude predchádzať: a/ ich pravidelný kontakt každú prvú stredu v mesiaci od 17.00 hodiny, v trvaní 15 minút cez aplikáciu Hangouts, b/ ich pravidelný kontakt každú tretiu sobotu a nedeľu v mesiaci apríli, auguste a decembri kalendárneho roka od 10.00 hodiny do 18.00 hodiny, a ktorý bude predstavovať základ pre ich osobné stretnutie po dobu sedem nasledujúcich dní v Španielsku. Tým sa bude pokračovať v ďalšom napĺňaní požadovaného účelu, t. j., aby sa ich vzťah postupne upevňoval, prehlbovali citové väzby a otec sa súčasne pozitívne podieľal na výchove maloletého. Je dôležité pritom, aby otec pri styku s maloletým pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Ďalej je dôležité, aby matka so zreteľom na záujem maloletého vytvárala vhodné podmienky pre tento styk, t. j., aby i naďalej ho viedla k správne mu vzťahu s otcom. Z dôvodov uvedených v bode 61., pri realizácii styku bude naďalej prítomná. Súd zohľadnil aj to, že maloletý N. bude len postupne poznávať rodinné prostredie otca a mesto, v ktorom býva. Súd určil, že styk sa začne realizovať o 10.00 hodine, kedy matka odovzdá maloletého otcovi v mieste jeho bydliska a skončí sa o 18.00 hodine, kedy otec odovzdá maloletého matke v mieste svojho bydliska. Súd týmto spôsobom vymedzil začiatok a koniec realizácie styku, aby bol výrok rozsudku určitý a vykonateľný. Ako to však už bolo uvedené, styk sa uskutoční v prítomnosti matky. Súd ho takýmto spôsobom upravil s účinnosťou až od roku 2022, aby tak maloletý N. bol postupne pripravovaný na styk s otcom trvajúci po dobu sedem po sebe nadväzujúcich dní (v každý deň od 10.00 hodiny do 18.00 hodiny). Zohľadnil pritom aj to, že matka má vo svojej starostlivosti i ďalšie dieťa v útľom veku, a to maloletú Agátu, nar. X.X.XXXX. Matka za účelom realizácie styku s otcom maloletého prepraví do Španielska (maloletý vzhľadom na citovú naviazanosť, odmieta bez jej prítomnosti cestovať), preto súd rozhodol, že otec je povinný jej prispieť na úhradu preukázaných cestovných nákladov maloletého v rozsahu 100% a na úhradu jej preukázaných cestovných nákladov v rozsahu 50%. Súd poukazuje na to, že ak by sa nepresťahovala na Slovensko, styk by bol realizovaný na území Španielska. Počas pobytu v Španielsku otec bude maloletému financovať všetky náklady na úhradu jeho potrieb (keďže sa bude realizovať úprava jeho styku). Náklady na pobyt v Španielsku si matka bude financovať už sama.

63. Úpravou styku, tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, sa vytvorí podklad pre to, aby maloletý N. bol postupne pripravený tráviť čas s otcom aj bez prítomnosti matky.

64. V čase rozhodnutia súdu o vzájomnom návrhu otca na úpravu styku, maloletý N. nie je pripravený stretávať sa s otcom na území Španielska nepretržite po dobu jedného mesiaca kalendárneho roka a v neprítomnosti matky. Takáto úprava styku, by aktuálne nebola v jeho najlepšom záujme, pretože by ho

vystavila pocitom neistoty, úzkosti, ohrozenia, strachu, čo by malo na jeho psychický stav nepriaznivý vplyv.

65. O trovách účastníkov súd rozhodol tak, že žiaden z nich nemá právo na náhradu trov.

66. O trovách štátu súd rozhodol podľa § 155 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Súd štátu náhradu trov nepriznal, keďže každý má právo konať pred súdom v jazyku, ktorému rozumie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.